

Raport o sytuacji systemu SKOK w I kwartale 2013

Raport został opracowany w oparciu o dane finansowe kas przekazane do UKNF na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 stycznia 2013 r. w sprawie informacji sprawozdawczych spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i Kasy Krajowej (Dz. U. z 2013 poz. 41).

Dane finansowe kas uwzględniają przekazane przez kasy wszystkie korekty sprawozdawczości przekazane do UKNF do 30 czerwca 2013 r.

Departament Bankowości Spółdzielczej
i Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo - Kredytowych
Warszawa, lipiec 2013

Najważniejsze spostrzeżenia i wnioski

Sektor skok w I kwartale 2013 r. rozwijał się bardzo dynamicznie – aktywa wzrosły o 8%. W okresie tym w kasach przybyło ponad 30 tys. nowych członków. Wartość depozytów wzrosła o 9,2 %.

Sytuacja kapitałowa w kasach jest trudna, fundusze własne są nieadekwatne do prowadzonej działalności, ponieważ nie zabezpieczają ponoszonego przez kasy ryzyka. Współczynnik wypłacalności w sektorze obniżył się z 1,83% na koniec grudnia 2012 r. do 1,11% na koniec marca 2013 r.

W kasach występuje podwyższone ryzyko płynności w wyniku niedopasowania terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów. Działalność kredytowo-pożyczkowa kas finansowana jest środkami krótkoterminowymi (głównie depozytami z terminami do 6 miesięcy).

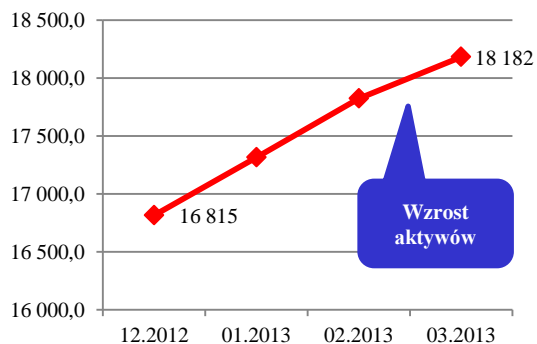
Na koniec I kwartału 2013 r. 43 kasy były zobowiązane do wszczęcia procesów naprawczych, natomiast na datę sporządzenia niniejszego raportu obowiązkiem tym objętych było 44 kasy. Zdecydowana większość kas wymaga wprowadzenia pilnych działań restrukturyzacyjnych, w tym również z wykorzystaniem środków pomocowych z funduszu stabilizacyjnego. Kasa Krajowa poinformowała KNF w II połowie czerwca 2013 r. o udzieleniu pomocy z funduszu stabilizacyjnego kasom na łączną kwotę 196 mln zł.

W styczniu 2013 r. zostało wydane nowe rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości skok. Rozporządzenie to wprowadziło dwie istotne modyfikacje zasad w stosunku do obowiązujących w roku 2012. Po pierwsze uszczegółowiono zakres potencjalnych podmiotów, które poręczają kredyty udzielone przez kasy, których dobra sytuacja finansowa może być podstawą do pomniejszenia podstawy wartości odpisu aktualizującego. Po drugie uszczegółowiono zasady uznawania zabezpieczeń hipotecznych za podstawę do pomniejszenia podstawy odpisów aktualizujących pożyczek i kredytów przeterminowanych. Zgodnie z informacją Ministerstwa Finansów, przepisy rozporządzenia w tym zakresie będą w niedługim czasie nowelizowane.

W dniu 12 czerwca 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych oraz niektórych innych ustaw. Na mocy tej ustawy Komisja Nadzoru Finansowego uzyskała szereg instrumentów pozwalających na efektywne przeprowadzenie procesów restrukturyzacji kas.

Rozwój sektora skok w I kwartale (1)

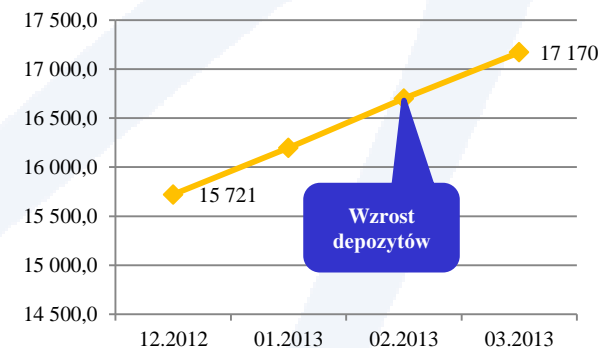
Aktywa kas w mln zł.

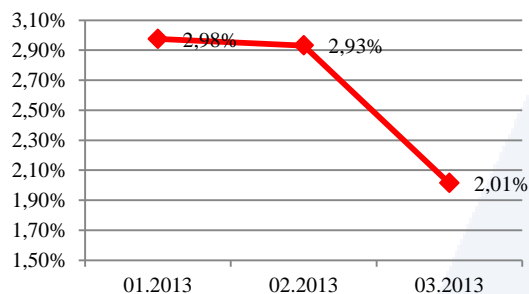
Pożyczki i kredyty kas w mln zł.

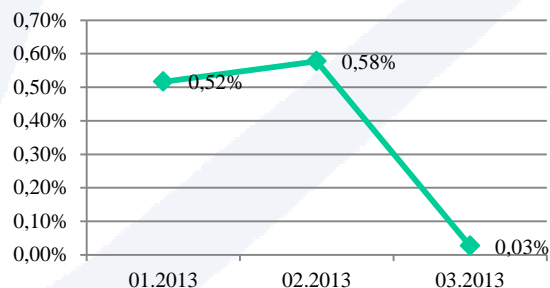
Depozyty w mln zł.

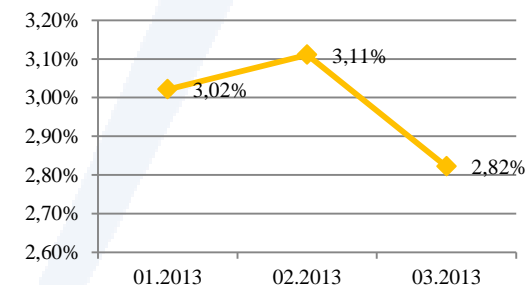
Aktywa – analiza zmian

Pożyczki i kredyty kas – analiza zmian

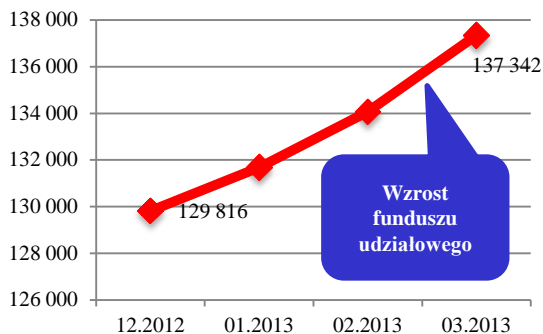
Depozyty – analiza zmian

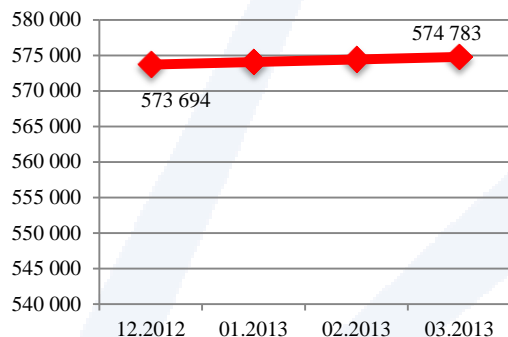
Wzrost salda depozytów jest znacznie szybszy od wzrostu salda pożyczek i kredytów. Skutkiem tego jest duża nadpłynność w sektorze, co wpływa negatywnie na jego wyniki finansowe.

Rozwój systemu skok w I kwartale (2)

Wartość udziałów członkowskich w tys. zł

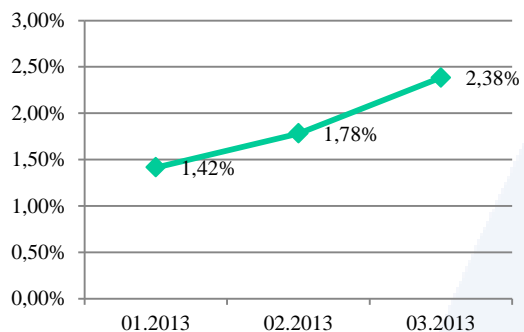
Wartość funduszu zasobowego w tys. zł.

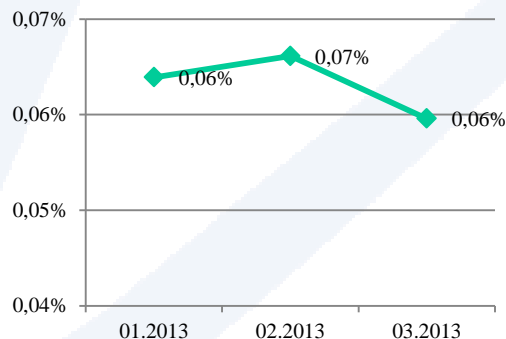
Liczba zadeklarowanych udziałów w tys.

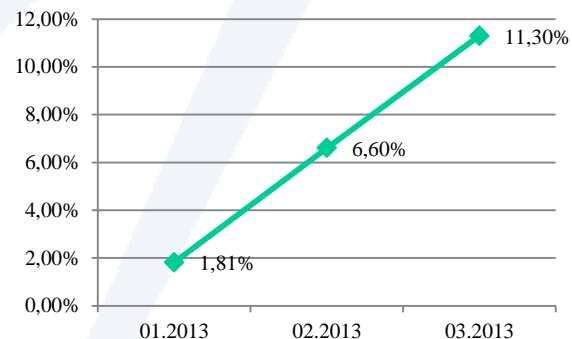
Wartość udziałów członkowskich – analiza zmian

Fundusz zasobowy - analiza zmian

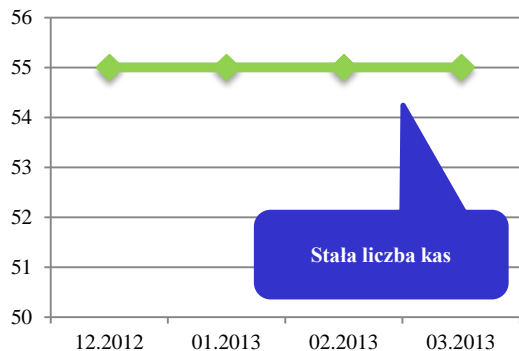
Liczba zadeklarowanych udziałów – analiza zmian

Wzrost funduszu udziałowego związany jest ze wzrostem liczby nowych członków, ale także z dużym wzrostem liczby zadeklarowanych udziałów nadobowiązkowych

Podstawowe informacje o skok

Liczba kas prowadzących działalność

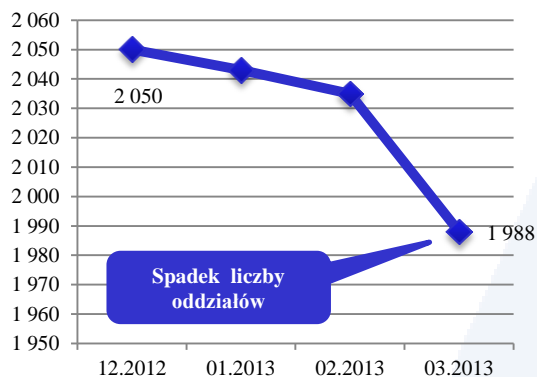
Liczba członków kas w tys.

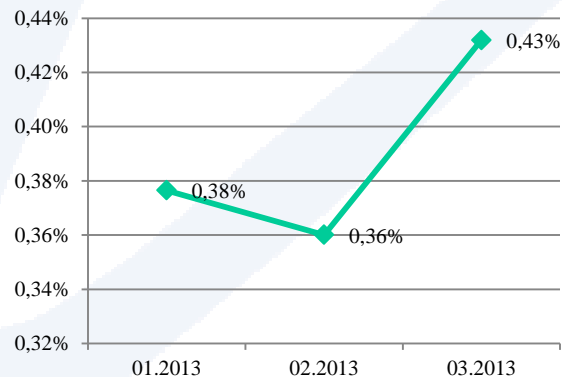
Zatrudnienie w kasach

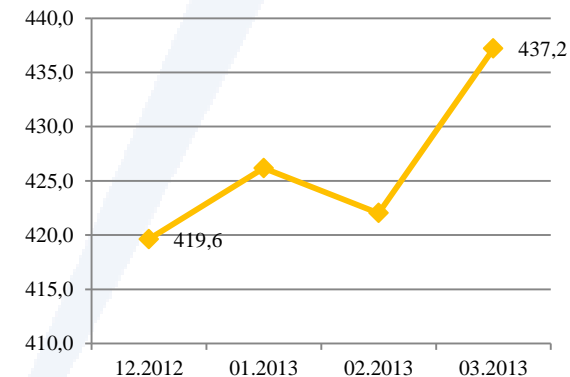
Liczba placówek kas

Liczba członków kas - zmiany

Liczba członków kas na jednego pracownika

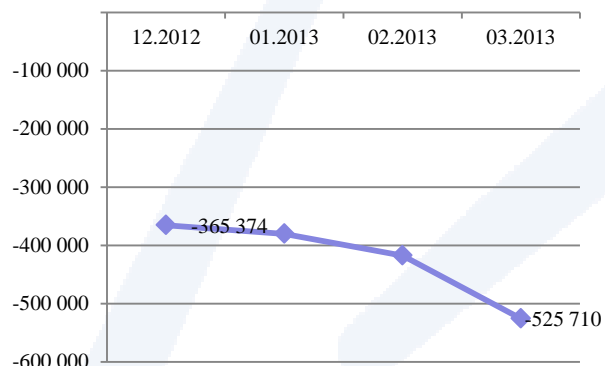

Adekwatność kapitałowa (1)

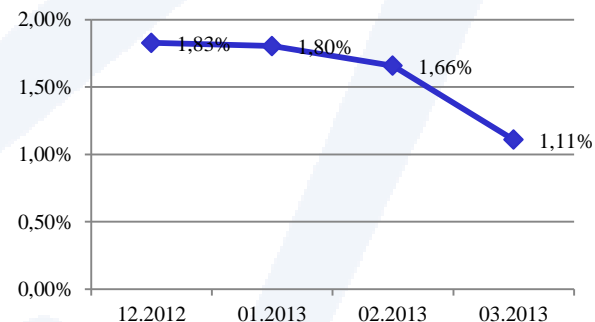
Wysokość funduszy własnych do wymogu kapitałowego w skok (tys. zł)

Niedobór funduszy własnych nad wymogiem kapitałowym w sektorze SKOK (tys. zł)

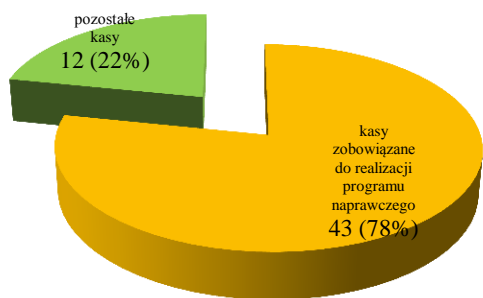
Wskaźnik kapitałowy sektora skok

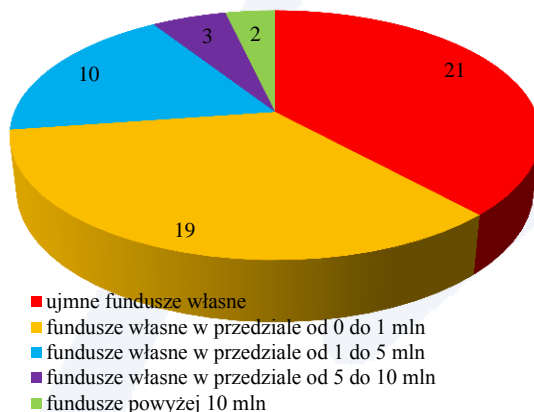
Istnieje istotna różnica pomiędzy wartością bilansową funduszy własnych, a ich wartością liczoną wg ustawy o skok. Na koniec marca 2013 wartość funduszy własnych według ustawy o skok wynosiła (-) 30 mln zł. Wyniki kas uległy istotnej zmianie po wprowadzeniu korekt wynikających z interpretacji prawa bilansowego w zakresie wyceny wartości aktywów (portfeli sprzedanych wierzytelności) oraz rozliczenia przychodów i kosztów w czasie.

Adekwatność kapitałowa (2)

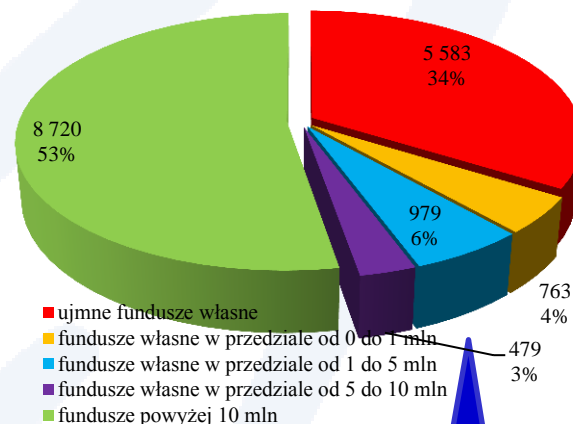
Podział kas pod względem wydanych zobowiązań do wszczęcia działań naprawczych na koniec marca 2013 r.

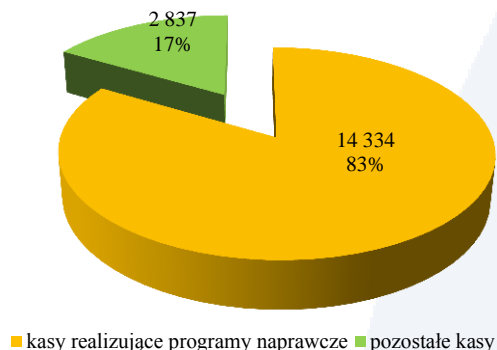
Podział kas pod względem wysokości funduszy własnych (wg ustawy o skok)

Depozyty w kasach z uwzględnieniem poziomu funduszy własnych – wg ustawy o skok (w mln zł)

Depozyty kas z uwzględnieniem prowadzonych postępowań naprawczych na koniec I kwartału 2013 r. w mln zł

Stosownie do ustawy o skok z 2009 r. kasa zobowiązana jest realizować program postępowania naprawczego wówczas, gdy:

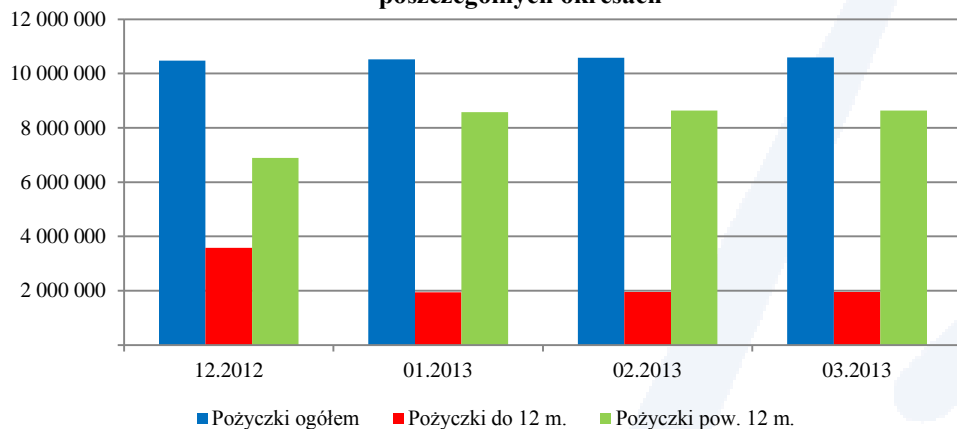
- Istnieje zagrożenie wystąpienia straty w jej działalności lub
- Wystąpiła strata w jej działalności lub też
- Istnieje zagrożenie powstania jej niewypłacalności.

Liczba kas zobowiązanych do realizacji programu naprawczego na koniec marca 2013 r. wynosiła 43. Na koniec czerwca 2013 r. wzrosła do 44 na 55 działających kas.

Dominujący wpływ na strukturę depozytów kas względem funduszy własnych ma największa kasa w sektorze skok

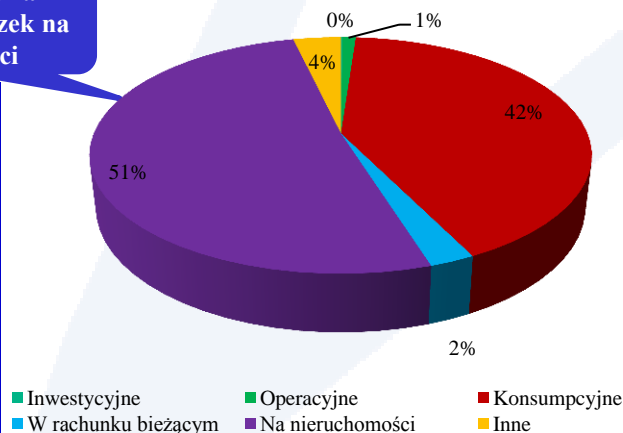
Działalność inwestycyjna i kredytowa

Struktura portfela kredytowo-pożyczkowego wg terminów zapadalności w poszczególnych okresach

Struktura portfela kredytowo-pożyczkowego

Dominujący udział kredytów i pożyczek na nieruchomości

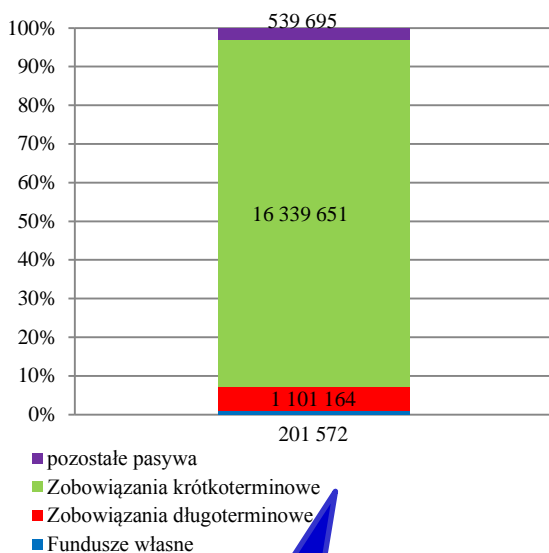
W portfelu kredytowo-pożyczkowym dominują kredyty i pożyczki na nieruchomości, co skutkuje wzrostem ryzyka koncentracji, a także może powodować wzrost ryzyka kredytowego z uwagi na spadek cen nieruchomości. Sytuacja taka może w przyszłości być zagrożeniem dla wyniku finansowego kas.

Udział poszczególnych składników aktywów w aktywach sektora kas (tys. zł)

Wybrane aktywa	Wartość	% udział w aktywach ogółem
Kredyty i pożyczki	10 588 821	58,23%
Udziały i akcje	1 047 622	5,76%
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	1 049 724	5,77%
Lokaty w Kasie Krajowej	2 828 865	15,56%
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	1 402 768	7,72%
Inne aktywa finansowe	607 646	3,34%
Aktywa ogółem	18 182 034	

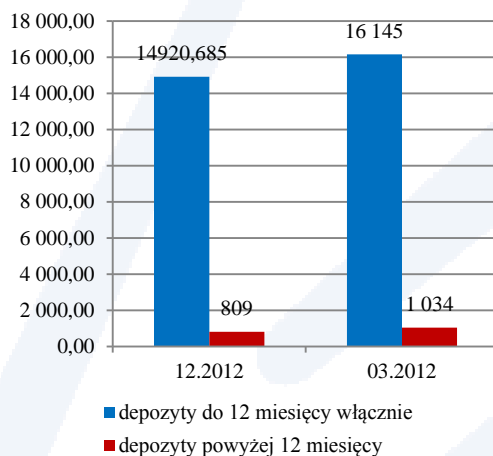
Zwraca uwagę istotny poziom w aktywach kas akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych. Z uwagi na ryzyko przeszacowania ich wartości może istnieć zagrożenie dla poziomu wyników finansowych kas zarówno za 2013 r. jak i w latach przyszłych.

Struktura finansowania działalności kas na koniec marca 2013 r. (tys. zł)

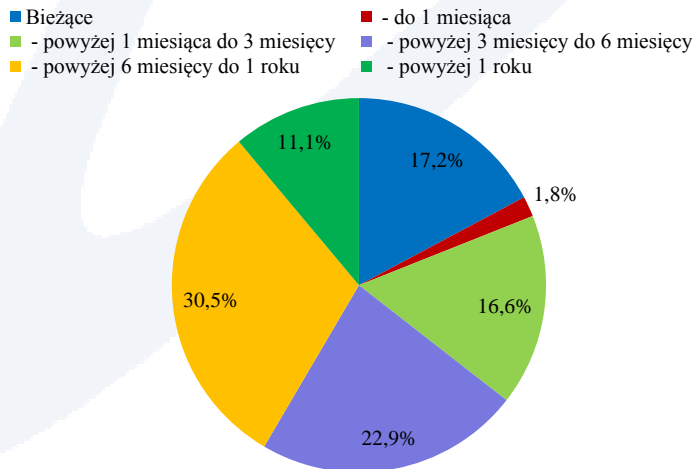

Kasy finansują długoterminowe kredyty i pożyczki głównie krótkoterminowymi depozytami.

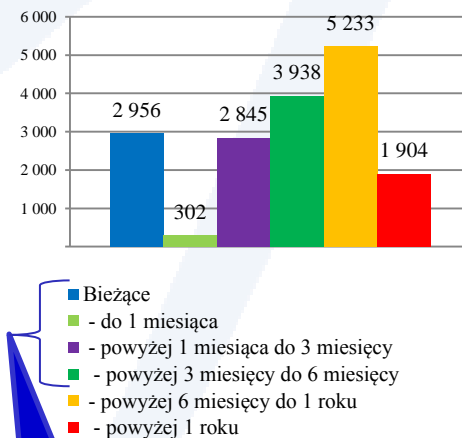
Struktura depozytów (mln zł)

Struktura depozytów wg terminów pierwotnych

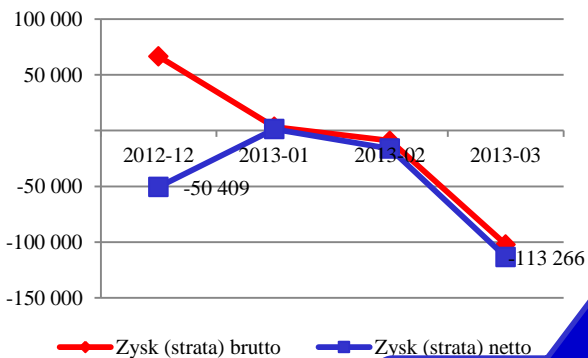
Depozyty według terminów pierwotnych (mln zł)

W kasach dominują depozyty o terminach wymagalności poniżej 6 miesięcy

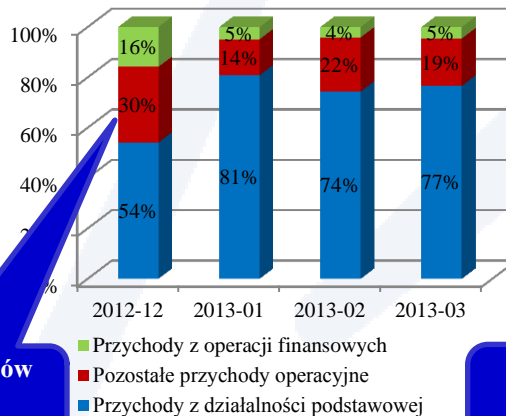
Wyniki sektora (1)

Wyniki finansowe sektora SKOK brutto i netto w I kwartale 2013

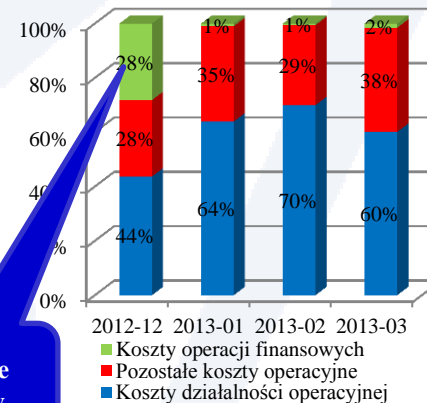
Wpływ przychodów ze sprzedaży wierzycelności

Struktura przychodów sektora kas w I kwartale 2013

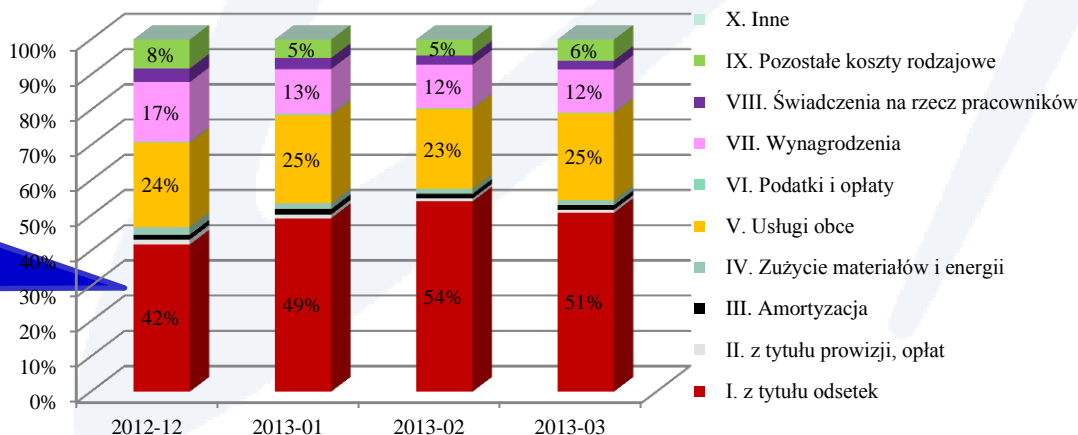

Wpływ kosztów ze sprzedaży wierzycelności

Struktura kosztów sektora kas w I kwartale 2013

Struktura kosztów działalności operacyjnej w sektorze kas W I kwartale 2013

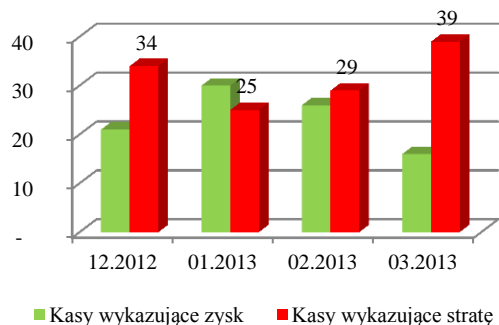

Wśród kosztów działalności podstawowej istotną pozycję stanowią koszty odsetek od depozytów

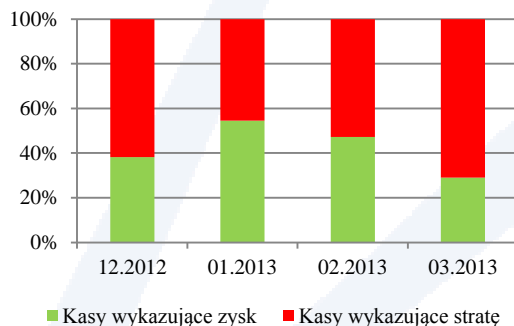
W 2012 r. kasy dokonały sprzedaży portfeli wierzycelności kredytowo-pożyczkowych. Wartość sprzedanych portfeli należności została wykazana jako koszty finansowe natomiast wartość nabytych w zamian skryptów dłużnych jako pozostałe przychody operacyjne.

Wyniki sektora skok (2)

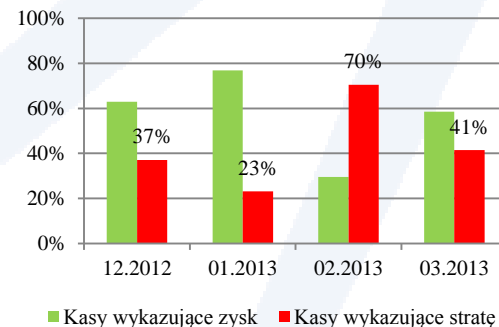
Podział kas z uwzględnieniem wykazywanego wyniku finansowego netto

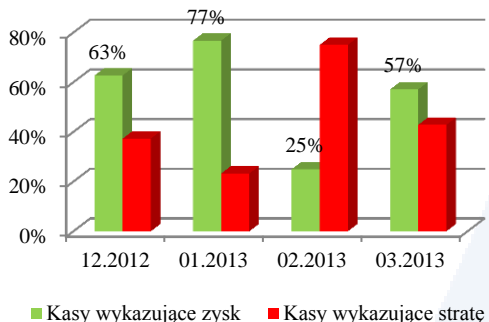
Struktura kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

Portfele kredytowe kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

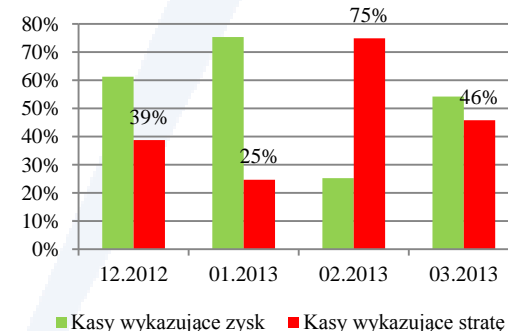

Aktywa kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

Wyniki finansowe sektora kas pogorszyły się w I kwartale 2013 roku, głównie z uwagi na dokonanie aktualizacji (urealnienie) wartości portfela kredytowo-pożyczkowego, a także wysokie koszty funkcjonowania, które nie były adekwatne do uzyskiwanych przychodów. Dodatkowo w świetle przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 15.01.2013 r. niektóre rodzaje zabezpieczeń nie są uznawane za podstawę pomniejszenia odpisów aktualizujących.

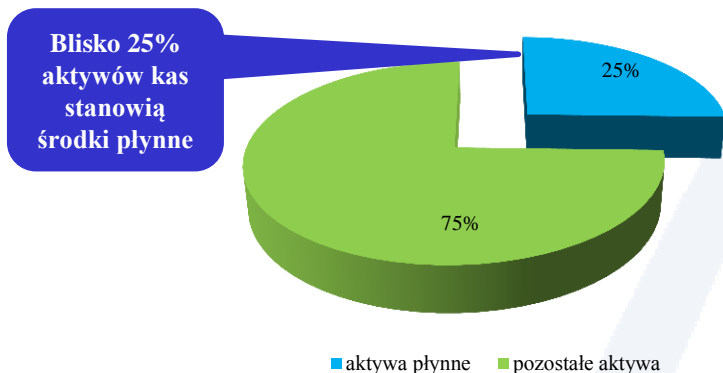
Depozyty kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

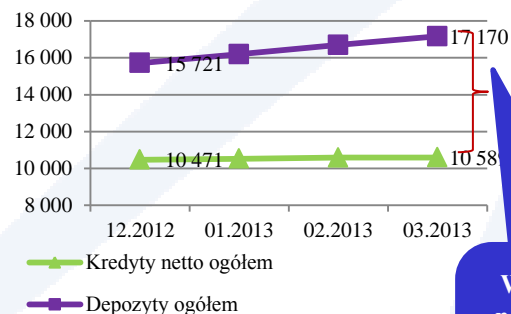
Ponad 70% kas na koniec I kwartału 2013 r. wykazało straty z działalności.

Ryzyko płynności

Udział aktywów płynnych w aktywach

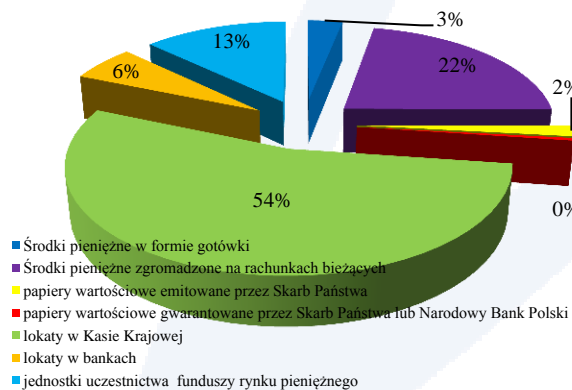

Kredyty a depozyty w sektorze kas (w mln zł)

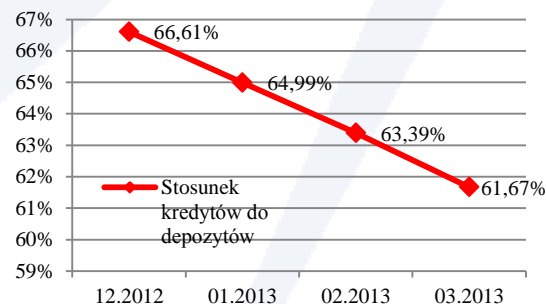

W kasach występuje nadwyżka depozytów nad udzielonymi kredytami i pożyczkami

Struktura środków płynnych kas

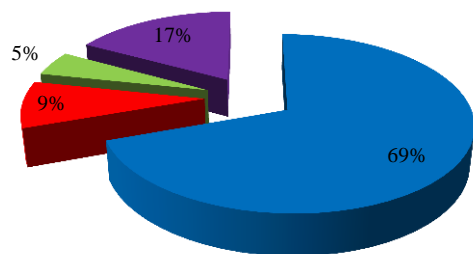

Poziom depozytów finansujących działalność kredytową kas w I kwartale 2013 r.

Ryzyko kredytowe

Udział kredytów i pożyczek z utratą wartości w portfelu kredytowym

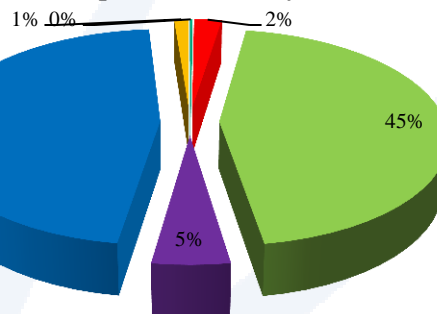

- Kredyty i pożyczki nieprzeterminowane
- Kredyty i pożyczki przeterminowane pon. 3 mies.
- Kredyty i pożyczki przeterminowane od 3 do 12 mies.
- Kredyty i pożyczki przeterminowane pow. 12 mies.

47% udział w portfelu kredytowo-pożyczkowym przeterminowanych kredytów i pożyczek na nieruchomości

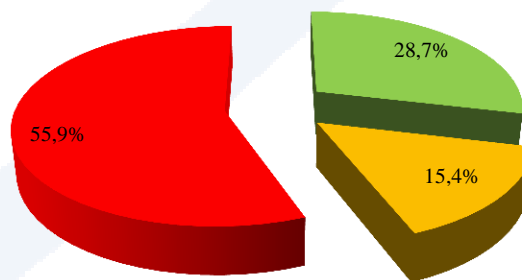
31% wartości portfela kredytowo-pożyczkowego stanowią kredyty i pożyczki przeterminowane. Biorąc pod uwagę skrypty dłużne nabyte przez kasy głównie w zamian za wierzytelności przeterminowane, można oszacować, iż należności przeterminowane stanowią ok. 36% portfela kredytowo-pożyczkowego kas. Największą grupę stanowią kredyty i pożyczki przeterminowane pow. 12 miesięcy. Uwagę zwraca 47% udział przeterminowanych kredytów i pożyczek na nieruchomości.

Struktura kredytów i pożyczek przeterminowanych

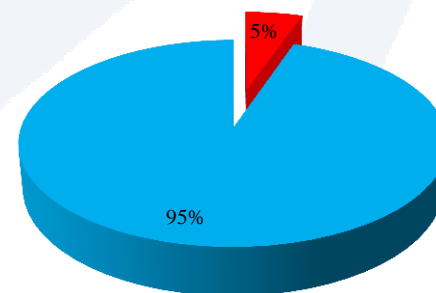
- Inwestycyjne
- Operacyjne
- Konsumpcyjne
- W rachunku bieżącym
- Na nieruchomości
- Inne

Struktura kredytów i pożyczek przeterminowanych z uwagi na okresy przeterminowania

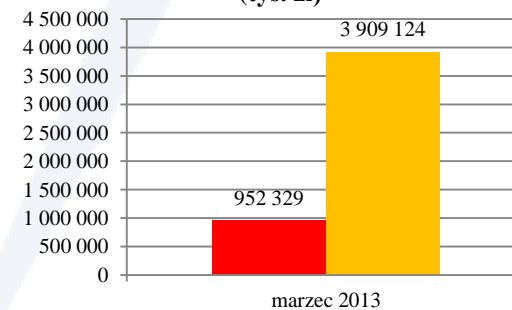
- Kredyty i pożyczki przeterminowane pon. 3 mies.
- Kredyty i pożyczki przeterminowane od 3 do 12 mies.
- Kredyty i pożyczki przeterminowane pow. 12 mies.

Udział skryptów dłużnych w aktywach

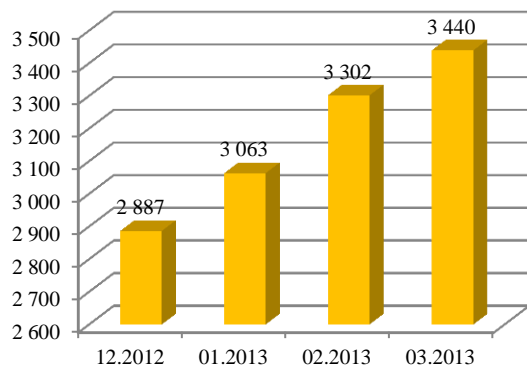
- skrypty dłużne
- pozostałe aktywa

Kredyty i pożyczki przeterminowane a skrypty dłużne w sektorze kas na koniec I kwartału 2013 r. (tys. zł)

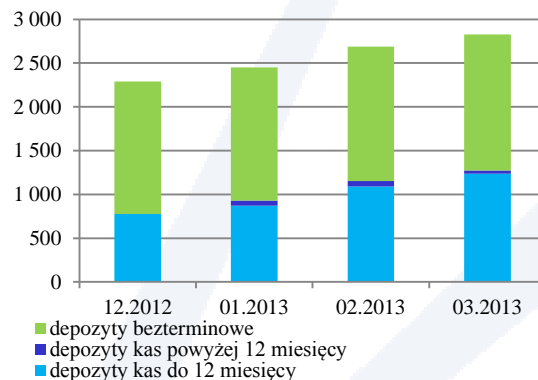
- Wartość skryptów dłużnych
- Wartość kredytów zagrożonych

Aktywa (w mln zł)

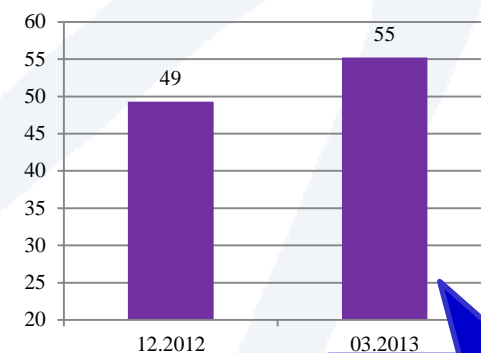

Wzrost aktywów Kasy Krajowej był szybszy niż wzrost aktywów kas. Kasy lokowały nadwyżki wolnych środków w Kasie Krajowej

Struktura depozytów kas w Kasie Krajowej (w mln zł)

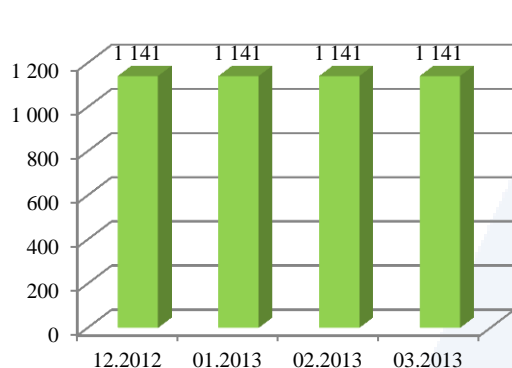

Pożyczki i kredyty udzielone kasom przez Kasę Krajową (w mln zł)

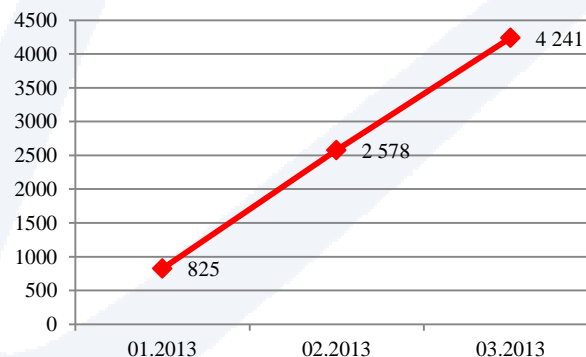

Niskie saldo udzielonych kredytów pożyczek

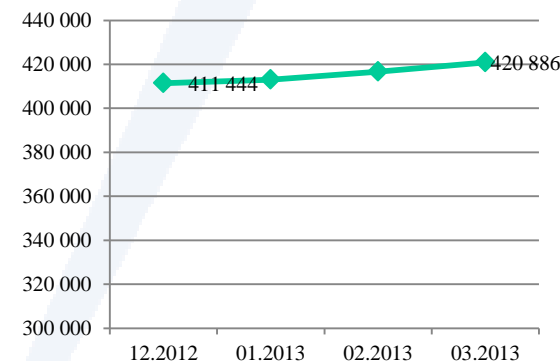
Fundusz udziałowy (w tys. zł)

Wynik finansowy netto narastająco (w tys. zł)

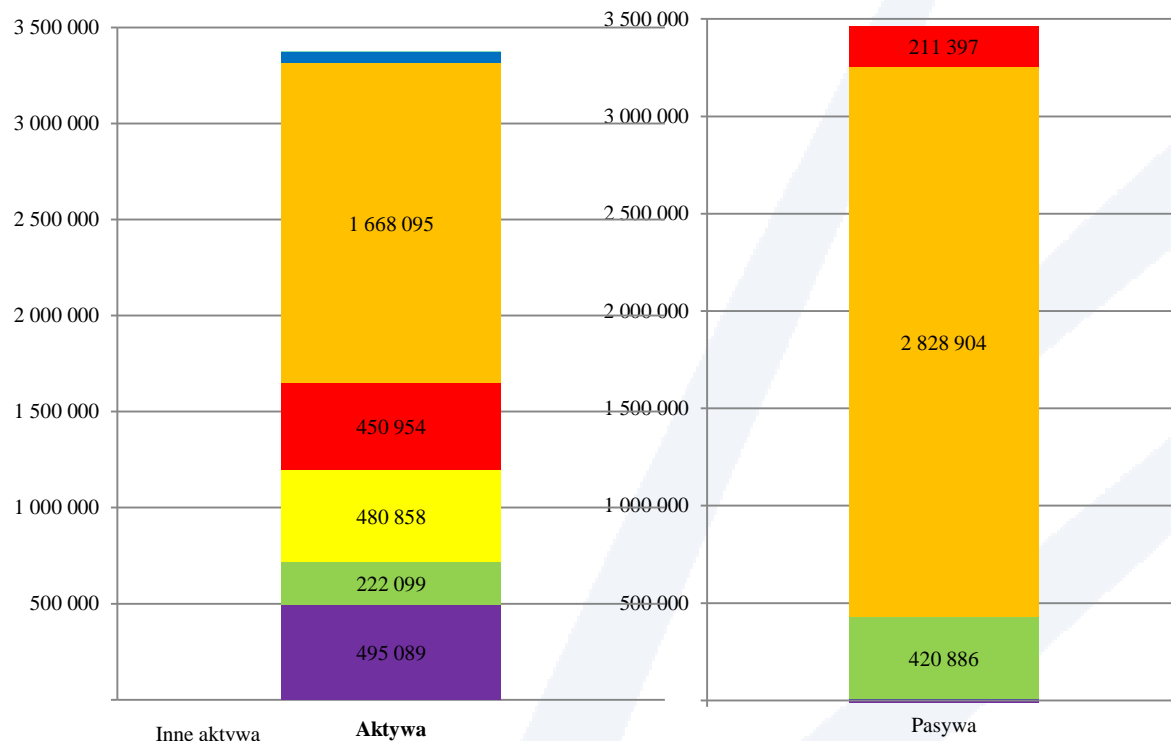
Fundusz stabilizacyjny (w tys. zł)

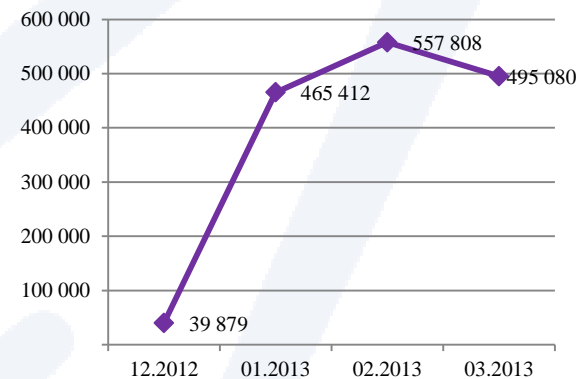
Głównym źródłem finansowania działalności Kasy Krajowej są środki pozyskane od kas (lokaty obowiązkowe i nieobowiązkowe).

Struktura bilansu Kasy Krajowej

Struktura aktywów i pasywów Kasy Krajowej (w tys. zł)

Środki płynne ulokowane w bankach na rachunkach bieżących (w tys. zł)

Środki płynne ulokowane w bankach na lokatach terminowych (w tys. zł)

